

Крім суто правових недоліків нормативно-правового регулювання інформаційних правовідносин та як наслідок неефективності інформаційного законодавства, негативно на стан реалізації відповідних інформаційних норм впливає й недостатній рівень правової та інформаційної культури осіб, що покликані їх реалізовувати. Наприклад, погоджуюсь з міркуваннями О. Г. Марценюка щодо хаотичності та масовості інформаційних нормативно-правових актів, відсутності узгодження інформаційних дефініцій тощо. Однак які можуть виникати проблеми в правозастосуванні, якщо є колізія норм між законом та підзаконним нормативно-правовим актом? Які причини застосовувати норми тих актів, що були ухвалені раніше, зважаючи на загальноновизнані правила подолання темпоральних, ієрархічних та змістовних колізій?

Отже, інформаційне законодавство займає надзвичайно важливе місце в правовій системі України. Зважаючи на стихійний та ситуативний характер ухвалення інформаційних нормативно-правових актів, говорити про ефективність вітчизняного інформаційного законодавства неможливо. Саме тому виправданим вбачаються пропозиції науковців щодо необхідності проведення фахової систематизаційної діяльності у цій сфері з врахуванням тенденцій міжнародного нормативно-правового регулювання інформаційних правовідносин.

Список використаних джерел:

1. Правова інформатика: підруч.: за ред. В. Дурдинця, С. Моїсєєва, М. Швеця. [2-е вид.]. – К. : ПанТот, 2007. – 524 с.
2. Марценюк О. Г. Теоретико-методологічні засади інформаційного права України: реалізація права на інформацію: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Олександр Геннадійович Марценюк. – К., 2009. – 276 с.
3. Державне управління перехідних суспільств в умовах глобалізації: матеріали засідання міжнародного круглого столу. – К., 2001. – 269 с.

Кузнєцова О.С.

слухач,

Національна академія внутрішніх справ

ПРАВОВИЙ СТАТУС УПОВНОВАЖЕНОГО ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З ПРАВ ДИТИНИ

На світовому рівні закріплені стандарти у галузі захисту прав дитини, у вигляді міжнародних письмових документів. Ще у 1924 році Лігою Націй було прийнято Женевську декларацію прав дитини. Питання захисту прав дитини знайшли відображення у Загальній декларації прав людини, прийнятій ООН у 1948 році, у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 року. У 1959 році ООН схвалила Декларацію прав дитини, а у

1989 році – Конвенцію про права дитини, яку можна сміливо іменувати міжнародною дитячою конституцією.

Конвенцією запроваджено високі міжнародні стандарти, які мають слугувати орієнтирами щодо забезпечення прав дітей у світі й у кожній країні зокрема. У Конвенції проголошується право дитини мати свою думку, закріплюється, що при вирішенні будь-яких питань, які стосуються дитини, її інтереси враховувались якнайкраще.

Конвенція ратифікована Україною 27 лютого 1991 року – однією із перших країн-членів ООН. Таким чином, Українська держава визнала дітей особливою групою населення, яка потребує посиленого догляду і захисту, а також взяла на себе зобов'язання у рамках Конвенції, зокрема здійснити реформування законодавства відповідно до міжнародних стандартів.

Захист прав дітей відповідно до вимог Конвенції ООН про права дитини потребує консолідації зусиль органів державної влади і місцевого самоврядування, громадськості, а також підвищення рівня освіченості дітей та дорослих про існуючі механізми і можливості захисту конституційних прав та свобод дитини; запровадження єдиної загальнодержавної програми виховання підростаючого покоління; розробки та впровадження системи організації дозвілля дітей, доступної для кожної дитини; забезпечення державної підтримки діяльності дитячих організацій; запровадження дієвого механізму запобігання та боротьби з найгіршими формами використання дитячої праці; посилення відповідальності за порушення прав дитини.

Конституцією України проголошено, що «сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою». В Україні сформовано систему органів державної влади й місцевого самоврядування, які покликані вирішувати питання забезпечення прав дитини, а також сприяти запобіганню негативним явищам у дитячому середовищі. Це відповідає вимогам статті 3 Конвенції ООН про права дитини, згідно з якою держави-учасниці мають забезпечити, щоб установи, служби і органи, відповідальні за піклування про дітей або їх захист, відповідали нормам, встановленим компетентними органами, зокрема, в галузі безпеки й охорони здоров'я та з точки зору придатності їх персоналу, а також компетентного нагляду.

З метою забезпечення належних умов для реалізації громадянських, економічних, соціальних та культурних прав дітей в Україні, беручи до уваги необхідність особливого піклування про дитину, на виконання Україною міжнародних зобов'язань у сфері прав дитини та відповідно до статті 102 Конституції України, Указом Президента України від 11 серпня 2011 року № 811 «Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини» встановлено, що здійснення Президентом України повноважень щодо забезпечення додержання конституційних прав дитини забезпечується Уповноваженим Президента України з прав дитини. Основними завданнями Уповноваженого є: постійний моніторинг додержання в Україні конституційних прав дитини, виконання Україною міжнародних зобов'язань у цій сфері та внесення в установленому порядку Президентові України пропозицій щодо припинення і запобігання повторенню порушень прав і законних інтересів

дитини; внесення Президентом України пропозицій щодо підготовки проектів законів, актів Президента України з питань прав та законних інтересів дитини; здійснення заходів, спрямованих на інформування населення про права та законні інтереси дитини [1, с. 3].

Запровадження посади Уповноваженого Президента України з прав дитини відповідає Конвенції ООН про права дитини та рекомендаціям Комітету ООН про права дитини: «Комітет настійно рекомендує Україні вжити усіх необхідних заходів для створення посади Уповноваженого з прав дітей. Комітет також рекомендує вжити заходів для забезпечення цього національного механізму належними людськими і фінансовими ресурсами для гарантування його незалежності та дієвості» [2].

Для надання консультативної допомоги Уповноваженому створена і діє Громадська консультативна рада з питань захисту прав дитини. До складу Громадської консультативної ради увійшли 40 міжнародних та всеукраїнських громадських організацій, що працюють в інтересах дітей. У роботі Ради беруть активну участь представники всіх релігійних конфесій України. Протягом року відбулося 15 засідань Громадської консультативної ради або її секцій з окремих питань захисту прав дитини, напрацьовані рекомендації для центральних органів виконавчої влади.

Рівень знання дітей та їх батьків про наявність в Україні інституції Уповноваженого Президента України з прав дитини є досить високим. За даними соціологічного опитування «Права дітей в Україні: реалії та виклики після 20 років незалежності», більше половини опитаних дітей (53%), 84% експертів і 64% батьків знають про наявність в державі посади Уповноваженого [3].

Необхідно переглянути систему підготовки та перепідготовки спеціалістів, до компетенції яких належить забезпечення прав дитини. Перш за все працівників правоохоронних органів, медичних, педагогічних, соціальних працівників. Необхідно посилити роз'яснювальну роботу щодо того, що права дитини за суттю є більш глобальним поняттям, ніж просто виконання посадовою особою своїх функціональних обов'язків.

Суттєвих змін вимагає батьківський всеобуч. Батьки одночасно є і найбільш активними захисниками дітей, і найбільш активними порушниками їх прав. Часто і те, і інше поєднується в одній особі. Отже, потребує розробки та видання методичний посібник, який би роз'яснював батькам суть прав дитини, їх зміст та способи застосування, важливість дотримання ними у спілкуванні з дитиною вимог Конвенції ООН про права дитини [4].

Список використаних джерел:

1. Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини: Указ Президента України від 11 серпня 2011 року № 811/2011 // Офіційний вісник України. – 2011 (26.08.2011). – № 63. – С. 7. – Ст. 2494.

2. Заключні спостереження Комітету ООН з прав дитини за результатами розгляду третьої та четвертої періодичної доповіді України щодо виконання Конвенції ООН про права дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.president.gov.ua/docs/unicef_ukraine2011.pdf.

3. Дослідження Українського інституту соціальних досліджень імені Олександра Яременка на замовлення Уповноваженого Президента України з прав дитини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.president.gov.ua/docs/information_children.pdf.

4. Аналітичний звіт за результатами дослідження у межах проекту «Права дітей в Україні: реалії та виклики після 20 років незалежності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/docs/ZvitPravaditey.pdf>.

Тур Л.О.

слухач,

Національна академія внутрішніх справ

ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЙНИМ ЯВИЩАМ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

Науковці вважають, що корупція в Україні поширена через недосконалість політичних інститутів та судової системи, двозначні закони, незнання або нерозуміння цих законів населенням, кумівство та політичне заступництво, а також слабкий вплив громадянського суспільства. Так, М. І. Хавронюк стверджує, що просте, лаконічне і зрозуміле законодавство дозволило б полегшити його застосування і скоротило б потребу у великому апараті чиновників. Але на даний момент закони дуже заплутані та незрозумілі для населення, що дозволяє посадовим особам вчиняти зловживання в багатьох формувати особисті стосунки і таємні домовленості, які є гарним середовищем для розвитку корупції. В той же час інститути громадянського суспільства не мають можливостей ефективного контролю за діями законодавчої, виконавчої та судової гілок державної влади.

У світі розроблені різні стратегії боротьби з корупцією. Шведська стратегія включала в себе набір таких інструментів, як запровадження стимулів (через податки, пільги і субсидії) замість заборон; відкриття доступу до інформації; створення незалежної і ефективної системи правосуддя; встановлення парламентом високих етичних стандартів для адміністраторів і забезпечення урядом їх дотримання. Сінгапурська стратегія натомість була побудована на таких елементах, як детальна регламентація дій чиновників і спрощення бюрократичних процедур для населення; суворий нагляд за дотриманням високих етичних стандартів; створення автономного Бюро з розслідування випадків корупції, в яке громадяни можуть звертатися зі скаргами на чиновників і вимагати відшкодування збитків; підвищення незалежності суду; введення економічних санкцій для юридичних осіб за давання хабара і відмову від участі в антикорупційних розслідуваннях; дерегулювання економіки; підвищення зарплат чиновників; підготовка кваліфікованих адміністративних кадрів, аж до направлення тисяч молодих людей для отримання вищої освіти в Європі, Австралії і США.